

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Szkoła Podstawowa nr 14
w Krakowie

08.02.2024 r.

Spis treści

Podstawa prawna	3
Postanowienia wstępne.....	3
Rozdział I	4
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów.....	4
Rozdział II.....	5
Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia.....	5
Rozdział III	6
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty" w Szkole Podstawowej nr 14 w Krakowie.....	6
Rozdział IV.....	9
Procedura monitorowania i weryfikowania Standardów Ochrony Małoletnich	9
Rozdział V.....	9
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.....	9
Rozdział VI.....	10
Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz uczniom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	10
Rozdział VII.....	11
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniowi i udzielenie mu wsparcia.....	11
Rozdział VIII.....	11
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru ucznia	11
(art. 22c ww. ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym).....	11
Rozdział IX.....	12
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczniami, a w szczególności zachowania niedozwolone...	12
Rozdział X.....	13
Procedura korzystania z telefonów komórkowych i innego sprzętu elektronicznego	13
Rozdział XI.....	13
Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	13
Rozdział XII.....	14
Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.....	14
Załącznik 1	15

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz.U. 2024 poz. 17).
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1550 z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz.U. 2024 poz. 37)
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 2809).
5. Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606)
6. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1304 wraz z późniejszymi zmianami)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1249 wraz z późniejszymi zmianami).
8. Ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 292).
9. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700 wraz z późniejszymi zmianami)
10. Konwencja w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11 maja 2011 r. (Dz.U. 2015 poz. 961 wraz z późniejszymi zmianami)
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

Postanowienia wstępne

1. Ilekroć w dalszej treści dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich jest mowa bez bliższego określenia o:
 - 1) „szkole” - należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową nr 14 w Krakowie;
 - 2) „uczniu”, „dziecku” lub „małoletnim” - należy przez to rozumieć ucznia Szkoły Podstawowej nr 14 w Krakowie;
 - 3) „dyrektorze” - należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 14 w Krakowie;
 - 4) „rodzicach” - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka lub osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
 - 5) „nauczycielu” - należy przez to rozumieć nauczyciela Szkoły Podstawowej nr 14 w Krakowie;
 - 6) „pracowniku” - należy przez to rozumieć pracownika lub współpracownika szkoły bez względu na pełnioną funkcję lub stanowisko oraz inne osoby realizujące zadania na terenie szkoły;
 - 7) „koordynatorze” - należy przez to rozumieć członka zespołu psychologiczno – pedagogicznego wyznaczonego przez dyrektora.
2. Szkoła Podstawowa nr 14 w Krakowie kierując się dobrem małoletnich uczniów, zgodnie z obowiązkami określonymi w art. 22 b oraz 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.) wprowadzonymi przez art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 r. poz. 1606) zmieniającej m.in. ustawę z dniem 15 lutego 2024 r. przyjmuje następujące Standardy Ochrony Małoletnich:

Rozdział I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów

1. Zadaniem pracowników szkoły jest kierowanie się dobrem dziecka i podejmowanie wszystkich działań w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawnymi - w tym obowiązkiem ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. Wszyscy pracownicy i współpracownicy szkoły bez względu na pełnioną funkcję lub stanowisko oraz inne osoby realizujące zadania na terenie szkoły na podstawie umów cywilno-prawnych (w tym stażyści i wolontariusze) zobowiązani są stosować wszystkie zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a pracownikami szkoły.
3. Niedozwolone jest przejawianie wobec dziecka jakichkolwiek zachowań przemocowych, naruszających prawa lub dobra osobiste dzieci będących uczniami naszej szkoły, sprzecznych z szeroko rozumianym dobrem i interesem dziecka zarówno w trakcie jego przebywania na terenie szkoły jak również poza jej terenem, w szczególności:
 - 1) narażające dziecko na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
 - 2) naruszające godność dziecka, nietykalność cielesną lub wolność, dyskryminujące dziecko ze względu na płeć, rodzinę lub miejsce pochodzenia, wyznanie, orientację seksualną czy poglądy polityczne, czy z jakichkolwiek innych powodów;
 - 3) powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym dziecka, wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne;
 - 4) ograniczające lub pozbawiające dziecko dostępu do usług lub świadczeń realizowanych przez naszą placówkę zarówno w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych realizowanych przez placówkę na jej terenie lub poza nim;
 - 5) istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające u nim poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, stosowanych zarówno w formie jawnej lub ukrytej, bezpośredniej czy za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
 - 6) będących okazywaniem wobec dziecka braku szacunku czy profesjonalizmu;
 - 7) polegających na używaniu wobec dziecka wymagań lub treści nieadekwatnych do jego wieku lub sytuacji;
 - 8) ujawniających jakiegokolwiek informacje o dziecku osobom nieuprawnionym, w tym innym dzieciom, innym rodzicom, dotyczących wszystkich wrażliwych obszarów funkcjonowania dziecka w szczególności: jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, ekonomicznej, prawnej, czy wizerunku;
 - 9) będących przejawem przekraczania kompetencji nauczyciela w tym: nawiązywania relacji romantycznych lub seksualnych z dziećmi;
 - 10) sprzyjających demoralizacji dzieci m.in. stosowania w obecności dzieci wulgaryzmów, alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych lub udostępniania dzieciom wyrobów tytoniowych, alkoholu, narkotyków, lub innych środków psychoaktywnych;
 - 11) mogących być oznaką lub przyczyną braku bezstronności wobec dziecka w tym przyjmowania od niego lub jego rodziców pieniędzy czy innych prezentów lub sugerujących istnienie między personelem a dzieckiem jakichkolwiek relacji mogących być przyczyną nierównego traktowania dziecka lub czerpaniem korzyści osobistych z relacji z dzieckiem i/lub jego rodzicami;

- 12) będących przekroczeniem nietykalności fizycznej dziecka lub jego seksualności m.in. dotykania dziecka w sposób mogący być zinterpretowany przez niego lub innych za niewłaściwy lub nieprzyzwoity;
- 13) będących przekroczeniem niezbędnych czynności pielęgnacyjnych lub higienicznych wobec dziecka takich jak pomoc w ubieraniu czy rozbieraniu dziecka, jedzeniu, myciu, przewijaniu i korzystaniu z toalety wykraczających poza jasno sprecyzowane obowiązki służbowe.

Rozdział II

Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia

1. Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego ucznia szkoły lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców ucznia jest obowiązany niezwłocznie interweniować, w miarę możliwości zatrzymać krzywdzenie, następnie poinformować o tym dyrektora szkoły (lub pod jego nieobecność osobę pełniącą jego obowiązki), koordynatora i opisać okoliczności pozyskania tych informacji w notatce służbowej, którą przekaże dyrektorowi. Koordynator sporządza protokół interwencji w obecności pracownika (załącznik 1).
2. W przypadku interwencji, o której mowa w ust. 1 koordynator jest obowiązany poinformować o interwencji wychowawcę oddziału do którego uczęszcza uczeń.
3. Pracownik po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego ucznia szkoły lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców ucznia jest obowiązany niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły (lub pod jego nieobecność osobę pełniącą jego obowiązki) o podejrzeniu przestępstwa na szkodę małoletniego lub przemocy względem małoletniego i opisać okoliczności pozyskania tych informacji w notatce służbowej, którą przekaże dyrektorowi.
4. W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez pracownika koordynator lub dyrektor niezwłocznie izoluje dziecko od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem pracy, ogólnymi przepisami prawa).
5. W każdym z przytoczonych przypadków uczeń zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa szkolnego, wychowawcy oddziału i innych specjalistów wg potrzeb. W przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie, koordynator, wychowawca lub pracownik, który wszczął procedurę interwencji – powiadamia nauczyciela specjalistę, stosującego np. komunikację alternatywną lub zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.
6. Koordynator zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie dziecka np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.
7. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a następnie informuje koordynatora, dyrektora i rodziców oraz uzupełnia protokół interwencji, o którym mowa w ust.1.
8. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

9. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka, oraz że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego koordynator, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami dziecka w obecności: koordynatora, psychologa i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się notatkę.
10. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, koordynator i dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskiej Karty).
11. Koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
12. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, koordynator lub dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
13. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.
14. W sytuacji, gdy rodzice dziecka, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

Rozdział III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty" w Szkole Podstawowej nr 14 w Krakowie

Procedura działań przedstawiciela szkoły w związku z pozyskaniem podejrzenia o przemoc wobec dziecka lub przestępstwa na jego szkodę wygląda następująco:

1. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest poinformować dyrektora szkoły (lub pod jego nieobecność osobę pełniącą jego obowiązki) o podejrzeniu przestępstwa na szkodę dziecka lub przemocy względem małoletniego i opisać okoliczności pozyskania tych informacji w notatce służbowej, którą przekaże dyrektorowi.
- A. Jeżeli sprawcą działań na szkodę ucznia (m.in. przemocy lub/i przestępstwa) jest osoba niebędąca rodzicem dziecka dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązani są niezwłocznie poinformować co najmniej jednego rodzica dziecka, i zaprosić do szkoły, w celu poinformowania go o okolicznościach zdarzenia. Podczas spotkania z rodzicem:
 - 1) w sytuacji, gdy opisane zdarzenie spełnia kryteria przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba, informuje rodzica lub rodziców o szczegółach powzięcia informacji

o krzywdzeniu ucznia i informuje ich o obowiązku ustawowym szkoły zobowiązującym ją do zawiadomienia policji lub prokuratury z urzędu zgodnie z art. 304 kpk oraz powiadomieniu sądu opiekuńczego zgodnie z art. 572 kpc. Zobowiązuje również rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy krzywdzonemu dziecku w związku z zaistniałą sytuacją. Każde podejmowane działania dokumentuje się w formie notatki służbowej,

2) w sytuacji, gdy opisane zdarzenie nie spełnia kryteriów przestępstwa ściganego z urzędu, gdzie pokrzywdzonym jest dziecko, Dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba zgodnie z art. 98 § 1 KRiO, informuje rodzica lub rodziców o szczegółach powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także prawnej możliwości złożenia przez rodzica zawiadomienia. Zobowiązuje rodzica do podjęcia decyzji kierując się dobrem dziecka. Informuje także rodzica o obowiązku powiadomienia sądu opiekuńczego przez szkołę zgodnie z art. 572 kpc. Zobowiązuje również rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. Każde podejmowane działania dokumentuje się w formie notatki służbowej.

B. Jeżeli sprawcą działań na szkodę małoletniego jest osoba niebędąca rodzicem, ale jednocześnie zachodzą okoliczności wymagające wszczęcia procedury „Niebieska Karta” dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba, podejmuje wszystkie działania określone w punkcie 1A, a dodatkowo w obecności wezwanego rodzica wypełnia formularz „Niebieska Karta A” i wręcza mu formularz „Niebieska Karta B”. Zobowiązuje rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. Każde podejmowane działania dokumentuje się w formie notatki służbowej.

C. Jeżeli sprawcą działań na szkodę dziecka, o którym dowiedział się pracownik szkoły jest jeden z rodziców, a drugi rodzic wg informacji uzyskanych od dziecka jest osobą niekrzywdzącą, Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązani są niezwłocznie wezwać rodzica niekrzywdzącego dziecka w celu poinformowania go o wszystkich ustawowych działaniach szkoły. Informuje rodzica niekrzywdzącego o obowiązku zawiadomienia o przestępstwie bez względu na to, czy to przestępstwo ścigane z urzędu, czy nie. Wynika to z sytuacji, gdzie sprawcą przestępstwa na rzecz małoletniego jest jeden z rodziców, ponieważ zachodzą okoliczności określone w art. 98 § 2. KRO. W takiej sytuacji żaden z rodziców nie może reprezentować dziecka, więc zgłoszenia o podejrzeniu przestępstwa dokonuje Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba. Działania prokuratora następują niezwłocznie nie później niż 7 dni od zaistnienia okoliczności, określonych w art. 98§ 2 KRO. Zgodnie z art. 51 § 2a KPK, prokurator ma obowiązek wystąpić do sądu opiekuńczego o wyznaczenie przedstawiciela dziecka. Sąd opiekuńczy realizuje ten obowiązek zgodnie z art. 99 ust. 1 kro.

W tym przypadku, zachodzą także okoliczności wszczęcia procedury „Niebieska Karta”, więc dodatkowo w obecności wezwanego niekrzywdzącego rodzica wypełnia się formularz „Niebieska Karta A” a także przekazuje się formularz „Niebieska Karta B”.

Należy pamiętać, że jeżeli z opisu sytuacji przemocy wobec dziecka ze strony jednego z rodziców zachodzi podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia, osoba wszczynająca procedurę „Niebieska Karta” ma obowiązek wezwać policję lub żandarmerie wojskową i poinformować o konieczności podjęcia działań określonych w art. 3 ust 1 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązuje niekrzywdzącego rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. Każde podejmowane działania dokumentuje się w formie notatki służbowej.

D. Jeżeli sprawcą przestępstwa na szkodę małoletniego są oboje rodzice lub gdy dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską jedynie rodzica będącego sprawcą przestępstwa wobec niego Dyrektor szkoły podejmuje analogiczne zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa jak w punkcie C. Wypełnienie

formularza Niebieska Karta A odbyć się powinno w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego, której także wręcza się Formularz Niebieska Karta B. Należy pamiętać, że jeżeli z opisu sytuacji przemocy wobec dziecka ze strony jednego z rodziców zachodzi podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia, osoba wszczynająca procedurę „Niebieska Karta” ma obowiązek wezwać policję lub żandarmerie wojskową i poinformować o konieczności podjęcia działań określonych w art. 3 ust 1 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W tym przypadku dziecko nie ma rodzica niekrzywdzącego, więc należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka wzywając pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu zabezpieczenia dziecka zgodnie z art., 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W przypadku gdy interwencja przedstawiciela szkoły odbywa się poza godzinami pracy OPS, czynności zabezpieczenia dziecka w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia podejmują funkcjonariusze policji prowadzący działania w ramach art. 15aa. ustawy o policji. Wszystkie działania osoby z ramienia szkoły dokumentuje w swojej notatce służbowej.

- E. Jeżeli działania na szkodę dziecka stosuje inny małoletni, dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązani są niezwłocznie poinformować co najmniej jednego rodzica dziecka krzywdzonego i zaprosić do szkoły, w celu poinformowania go o okolicznościach zdarzenia. Co do dziecka wyrządzającego krzywdę dziecku, należy zaprosić do szkoły rodziców ucznia, w celu poinformowania go o okolicznościach zdarzenia i zobowiązania do dalszych działań, mających na celu ograniczenie zachowań.
- Spotkania z rodzicami uczniów powinny odbywać się w innym czasie w celu uniknięcia między nimi konfrontacji na terenie szkoły. Celem spotkań z rodzicami jest zarówno podjęcie czynności prawnych, ale przede wszystkim zadbanie o dobro i bezpieczeństwo dzieci. W pierwszej kolejności powinno odbyć się spotkanie z rodzicem lub rodzicami dziecka krzywdzonego. Spotkanie z rodzicami należy odbyć dopiero po przeprowadzeniu indywidualnych rozmów z dzieckiem krzywdzonym i krzywdzącym w obecności psychologa bądź pedagoga szkolnego. Rozmowy powinny odbywać się w innym czasie i miejscu.
2. Rozmowa z dzieckiem doznającym krzywdy ma na celu wsparcie i zapoznanie się z okolicznościami krzywdzenia i poinformowanie dziecka o udzieleniu mu pomocy. Rozmowa z dzieckiem krzywdzącym ma na celu wsparcie i zapoznanie z okolicznościami zdarzenia i poinformowanie dziecka o udzielaniu mu wsparcia i pomocy. Należy pamiętać, że zachowania krzywdzące dziecka mogą wynikać z sytuacji domowej, gdzie dziecko może również doświadczać przemocy domowej.
 3. Podczas spotkania z rodzicem lub rodzicami krzywdzonego dziecka dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje wszystkie działania określone w punkcie A oraz dodatkowo informuje go lub ich o działaniach jakie zostaną podjęte wobec dziecka krzywdzącego oraz jego rodziców.
 4. Podczas spotkania z rodzicem lub rodzicami krzywdzącego małoletniego dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba informuje rodziców dziecka krzywdzącego o okolicznościach zdarzenia, zakresie informacji prawnych przekazanych rodzicom dziecka krzywdzonego, m.in. o konieczności zawiadomienia przez szkołę o przestępstwie ściganym z urzędu lub możliwości zawiadomienia o przestępstwie nie ściganym z urzędu przez rodziców dziecka krzywdzonego. Zobowiązuje rodziców dziecka krzywdzącego do podjęcia niezbędnych działań z ich dzieckiem w celu ograniczenia jego zachowań naruszających prawa innych, z poszanowaniem jego praw, a w szczególności bez stosowania wobec niego przemocy. Informuje rodziców, że zachowanie dziecka może świadczyć o zagrożeniu demoralizacji, z tego powodu placówka oświatowa ma obowiązek poinformować sąd opiekuńczy zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 z późn. zm.), a rodzice zobowiązani są do podjęcia działań ochrony dziecka przed demoralizacją.

Dodatkowo, jeśli podczas rozmowy z dzieckiem krzywdzącym, ujawniło ono doświadczenie przemocy domowej w formie działania lub zaniechania ze strony rodzica lub rodziców, dyrektor placówki oświatowej lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje działania, w zależności od okoliczności, określone w punktach B, C lub D.

Wszystkie działania przedstawiciela szkoły są szczegółowo dokumentowane w formie notatki służbowej. We wszystkich przypadkach określonych w punktach od A do D dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba, wraz z rodzicem lub rodzicami, a w przypadku gdy zachodzą okoliczności określone w art. 98§ 2 k.r.o z osobą przejmującą opiekę nad dzieckiem, ustalają formy wsparcia małoletniego po ujawnieniu przemocy.

Rozdział IV

Procedura monitorowania i weryfikowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz obowiązkowej weryfikacji co 2 lata.
2. Weryfikację przeprowadza zespół ds. przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który ustala:
 - 1) sposoby weryfikacji (np. badania ankietowe, wywiad, rozmowy, uwzględnione wnioski z monitorowania);
 - 2) terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, uczniami i rodzicami, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb);
 - 3) wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom) stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
3. Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie jednostki, BIP, przyjętym miejscu ogłoszeń, przedstawione pracownikom, uczniom i rodzicom, co zostaje udokumentowane w sposób przyjęty przez dyrektora.

Rozdział V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Dyrektor szkoły wraz z wyznaczoną przez niego osobą jest obowiązany do zapoznania wszystkich pracowników szkoły z wprowadzonymi Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Co najmniej raz w roku zespół składający się z dyrektora szkoły wraz z wyznaczoną przez niego osobą przeprowadzają spotkanie szkoleniowe mające na celu przygotowanie pracowników szkoły do wdrożenia i realizacji standardów.
3. Dyrektor odpowiedzialny jest za przekazanie strony proceduralnej standardów w tym przepisów prawnych ciążących na szkole w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
4. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są podpisać oświadczenie potwierdzające zapoznanie się ze Standardami Ochrony Małoletnich i stosowania zapisów w nich zawartych.
5. W celu przygotowania pracowników szkoły do stosowania standardów, dyrektor szkoły, może zatrudnić podmiot zewnętrzny, przy czym obowiązany jest zweryfikować kompetencje osób realizujących szkolenie z pracownikami szkoły tak, aby posiadały kompetencje nie mniejsze niż określone w punkcie 9 wytycznych

ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 30 października 2023 roku do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Dyrektor przechowuje listę obecności ze spotkania szkoleniowego wraz z oświadczeniami w sposób zgodny z zasadami określonym w Rozdziale VIII

Rozdział VI

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz uczniom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Dyrektor szkoły zobowiązany jest udostępnić uczniom i ich rodzicom przyjęte i obowiązujące Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Udostępnianie standardów uczniom szkoły odbywa się poprzez:
 - 1) poinformowanie uczniów przez wychowawcę oddziału na początku każdego okresu o obowiązujących standardach ze szczególnym uwzględnieniem opisu zachowań niedozwolonych wobec uczniów ze strony pracowników szkoły oraz innych uczniów. Wychowawcy przedstawiają formy zgłaszania doznanej krzywdy oraz osoby przyjmujące zgłoszenia. Po poinformowaniu uczniów nauczyciel odnotowuje wykonaną czynność w temacie lekcji;
 - 2) udostępnienie treści standardów w formie papierowej w miejscach dostępnych dla ucznia, np. w formie obwieszczenia na szkolnej tablicy ogłoszeń;
 - 3) udostępnienie treści standardów na stronie internetowej szkoły;
 - 4) przesłanie wiadomości do uczniów, dotyczącej Standardów Ochrony Małoletnich za pośrednictwem dziennika elektronicznego;
3. Udostępnianie standardów rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym odbywa się poprzez:
 - 1) wychowawcę oddziału, który zobowiązany jest na pierwszym zebraniu w każdym okresie poinformować rodziców o obowiązujących standardach ze szczególnym uwzględnieniem opisu niedozwolonych zachowań przemocowych wobec dzieci ze strony dorosłych, w tym rodziców. Przedstawienie obowiązków, jakie spoczywają na szkole w sytuacji stosowania przemocy domowej (lub przemocy w szkole wobec dzieci). Wychowawca prowadzący zebranie z rodzicami obowiązany jest udokumentować zapoznanie ze standardami w tematyce zebrania oraz zebrać od uczestniczących rodziców oświadczenia o zapoznaniu ich ze Standardami Ochrony Małoletnich;
 - 2) udostępnienie treści standardów formie papierowej w miejscach dostępnych dla rodzica np. na recepcji szkoły;
 - 3) udostępnienie treści standardów na stronie internetowej szkoły;
 - 4) przesłanie do rodziców treści standardów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
4. W publikacji w/w standardów powinny zostać załączone informacje o placówkach i instytucjach niosących pomoc dziecku i rodzinie w zakresie: podnoszenia kompetencji wychowawczych, wsparcia i opieki w kryzysie psychicznym, nabywania umiejętności prawidłowych relacji.

Rozdział VII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniowi i udzielenie mu wsparcia

1. Pracownicy szkoły są świadomi odpowiedzialności za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku a także udzielenie mu stosownego wsparcia, posiadają wiedzę dotyczącą zgłaszania przemocy wobec dzieci, zarówno stosowanej na terenie szkoły jak również w środowisku domowym.
2. W przypadku, gdy uczeń doświadczający krzywdzenia zgłasza to pracownikowi pedagogicznemu szkoły, każdy pracownik pedagogiczny szkoły zobowiązany jest przyjąć zgłoszenie od ucznia, a w notatce służbowej powinien udokumentować przebieg rozmowy wraz z cytatami i występującymi zachowaniami. Następnie pracownik pedagogiczny przyjmujący zgłoszenie niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcę dyrektora szkoły, który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III.
3. W przypadku, gdy uczeń doświadczający krzywdzenia zgłasza to pracownikowi niepedagogicznemu szkoły, każdy pracownik niepedagogiczny szkoły zobowiązany jest udać się z uczniem do pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego, który zobowiązany jest przyjąć zgłoszenie od dziecka i udokumentować w notatce służbowej przebieg rozmowy wraz z cytatami i występującymi zachowaniami. Następnie pedagog lub psycholog szkolny przyjmujący zgłoszenie niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcę dyrektora szkoły, który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III.
4. W przypadku, gdy zgłaszającym o zdarzeniu zagrażającym dziecku jest osoba trzecia (świadek przemocy) każdy pracownik szkoły zobowiązany jest udokumentować to zgłoszenie i niezwłocznie przekazać informację dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcę dyrektora szkoły, który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III.
5. W przypadku, gdy świadkiem zdarzenia zagrażającego małoletniemu jest pracownik szkoły lub gdy pracownik szkoły zaobserwował specyficzne symptomy w zachowaniu dziecka świadczące o przemocy lub zaobserwował specyficzne obrażenia ciała świadczące o krzywdzeniu dziecka, zapewnia dziecku niezwłoczny kontakt z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, a następnie niezwłocznie przekazuje informację dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcy dyrektora szkoły, który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III.
6. W każdym przypadku określonym w ust.1 – 6 w celu wsparcia i pomocy dziecku opracowuje się plan wsparcia małoletniego zgodnie z zasadami określonymi w ROZDZIALE XII.

Rozdział VIII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru ucznia

(art. 22c ww. ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym)

1. Dyrektor szkoły zobowiązany jest prowadzić i przechowywać dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu uczniów.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust.1 powinna być przechowywana w oddzielnym segregatorze lub opisanej teczce „Dokumentacja ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń w ramach Standardów Ochrony Małoletnich w roku szkolnym,” w której zakładane są imienne teczki uczniów w związku ze zgłoszonym incydentem wobec dziecka doznającego krzywdy.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust.1 powinna zawierać wszystkie dokumenty sporządzone zgodnie z procedurami określonymi w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich. Wszystkie dokumenty powinny być przechowywane w oryginałach z wyjątkiem tych dokumentów, których oryginały zostały przekazane do innych instytucji zewnętrznych tj. Prokuratura, Sąd Opiekuńczy (w tych przypadkach w dokumentacji przechowywane są ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem).
4. Dokumentacja, o której mowa w 1 powinna być przechowywana w miejscu uniemożliwiającym jej zniszczenie oraz ułatwiająca dostęp instytucjom uprawnionym do kontroli prawidłowości wdrażania i realizowania procedur.
5. W pozostałych kwestiach nieokreślonych w ust. 1 - 4, do przechowywania dokumentacji, o której mowa w ust. 1 stosuje się zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej określone i realizowane w szkole.

Rozdział IX

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczniami, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika szkoły lub inne osoby będące świadkami incydentu.
2. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora i dyrektora oraz rodziców ucznia, sporządza protokół interwencji (załącznik 1).
3. Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań uczniów we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
4. Jeżeli dyrektor we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
5. Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia ucznia, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami ucznia (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty uczeń). O objęciu ucznia, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego ucznia, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają powiadomieni jego rodzice na odrębnym spotkaniu.
6. W przypadku braku współpracy rodziców, ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego ucznia, ze szkołą - dyrektor we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).
7. Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia dzieci.

Rozdział X

Procedura korzystania z telefonów komórkowych i innego sprzętu elektronicznego

1. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za wiedzą i zgodą rodziców.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
3. W szkole oraz na wszystkich formach zajęć organizowanych przez szkołę obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych oraz innego sprzętu elektronicznego (urządzenia powinny być wyłączone lub wyciszone i schowane).
4. W sytuacjach wyjątkowych, uzasadnionych uczeń może skorzystać z telefonu komórkowego wyłącznie za zgodą nauczyciela.
5. Dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych podczas wycieczek szkolnych za zgodą opiekuna wycieczki. Pełną odpowiedzialność za sprzęt podczas wycieczki ponoszą rodzice ucznia.
6. Nagrywanie przez uczniów dźwięku, obrazu oraz fotografowanie za pomocą telefonu lub innego urządzenia elektronicznego na terenie szkoły jest zabronione.
7. Naruszenie przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych i innego sprzętu elektronicznego na terenie szkoły, bądź podczas wycieczek, skutkuje odnotowaniem tego zdarzenia przez nauczyciela lub wychowawcę oddziału w formie negatywnej uwagi i jest uwzględniane przy ustalaniu bieżącej oceny zachowania ucznia.
8. Odmowa wyłączenia urządzenia elektronicznego (uczeń pomimo upomnień cały czas korzysta z telefonu nie reagując na uwagi) i schowania go do plecaka (torby itp.) skutkuje udzieleniem uczniowi kary statutowej, wpisem do dziennika i powiadomieniem rodziców (prawnych opiekunów).

Rozdział XI

Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. W szkole prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Uczniowie korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli.
3. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, zawarte są w statucie szkoły – o czym każdy uczeń i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
 - 1) zgłaszając problem koordynatorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez koordynatora i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny), sporządzając protokół interwencji (załącznik 1);
 - 2) tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno- pedagogicznej pokrzywdzonemu uczniowi (a także uczniowi będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. uczniów oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb);

- 3) w przypadku braku współpracy ze strony rodziców dziecka podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator i dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny);
- 4) podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rozdział XII

Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

1. Pedagog szkolny lub/i psycholog szkolny wyznaczony przez dyrektora szkoły opracowują plan wsparcia ucznia po ujawnieniu krzywdzenia.
2. Opracowanie planu w miarę możliwości odbywa się w obecności niekrzywdzącego rodzica, jeśli dziecko zostało pod jego opieką po podjęciu interwencji, lub opiekuna faktycznego, który sprawuje bezpośrednią opiekę nad dzieckiem.
3. Plan wsparcia wobec dziecka, który doświadcza krzywdy:
 - 1) osoba odpowiedzialna za wsparcie wobec ucznia doznającego krzywdy ustala zakres, sposoby i formy pomocy celem zwiększenia poczucia bezpieczeństwa;
 - 2) opis działań wsparcia otrzymanego na terenie szkoły powinno być ukierunkowane na dobro ucznia i odbudowywanie jego poczucia bezpieczeństwa realizowanych na terenie szkoły;
 - 3) rodzic lub opiekun faktyczny sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem powinien unikać postaw oceniających i krytykujących w stosunku do dziecka, który ujawnił doświadczenia przemocy;
 - 4) rodzic korzysta z możliwych form pomocy z instytucji zewnętrznych oraz zobowiązuje się do współpracy na rzecz dobra dziecka.
4. Plan wsparcia ucznia sporządzany jest w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden pozostaje w dokumentacji szkoły i przechowywany jest zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VIII, a drugi zostaje wręczony rodzicowi lub opiekunowi faktycznemu, obecnemu podczas jego sporządzenia.
5. Pedagog lub psycholog szkolny prowadzą monitoring realizacji planu wsparcia ucznia dokumentując realizowane działania zarówno realizowane przez pracowników szkoły jak i rodzica lub opiekuna dziecka. Monitoring odbywa się co najmniej raz w miesiącu przez okres 1go kwartału od jego opracowania, a następnie nie rzadziej niż raz na kwartał aż do jego zakończenia.

Załącznik 1

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Uczeń, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie dziecka	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące dziecka	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące dziecka	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty)	
9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką dziecka bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb dziecka), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	

10. Informacja ze spotkania z rodzicami	
11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (uczniowi, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy dziecku. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)	
13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół	